

Pajtások beszélnek jó pajtásukról, a könyvről

Ifjúsági ankét az Állami Könyvterjesztő Vállalat Sztálin-úti kultúrközpontjában

Növekedésnek induló irodalmunknak nemcsak egyre gyakrabban megjelenő szép magyar könyvek a gyümölcsei, hanem az új közönség is. Az olvasók új tízezrei is erről a csodálatos virágzásról beszélnek.

Több mint 100 úttörőpajtás jött el május 11-én délután az Állami Könyvterjesztő Vállalat Sztálin-út 45. alatti Kultúrközpontjába, hogy személyesen beszéljék meg az írókkal, a kiadóval, az úttörő mozgalom vezetőivel problémáikat, az ifjúsági irodalom kérdését. Minden nagybudapesti általános iskola elküldte képviselőjét. Igazi, egészséges, pezsgő irodalmi közvéleményt teremtettek úttörőink az ifjúsági könyvkiadás kérdése körül. Könyvkiadásunk nagy eredménye: találkozott a könyv az olvasók egy részével; fiatal olvasóink saját ügyüknek tekintik az ifjúsági könyvkiadást. Irodalmunknak szép, erős hatása ez.

A KÁPOLNA-TÉRI ISKOLA rajgyűlésén egy héttel ezelőtt jelentették be, hogy pénteken a Népművelési Minisztérium és az Állami Könyvterjesztő Vállalat munkatársai megbeszélnek az úttörőkkel, hogy mit szeretnének olvasni, milyen könyveket adjon ki az Ifjúsági Könyvkiadó. De ez a probléma a fiúk között nem most vetődött fel. Már az első félévben, karácsony előtt tárgyalták az irodalmi őrsgyűlésen, hogy mit is lehetne ajándéknak venni és főleg, mit lehetne kérni. Persze: könyvet. Nem csoda tehát, hogy „nagy letszést váltott

ki“ Bács Karesi közlése az őrsgyűlésen: régi szívügyükről beszélhetnek majd az írókkal.

Ez a szívügy-kérdés úglátszik nemcsak a Kápolna-téri iskola kérdése volt. Mert az ankét előtti napokban az összes budapesti általános iskola úttörői munkába álltak. A meghívókat a pajtások készítették, versenyben egymással: valóságos kis képzőművészeti remekművek készültek. A legszebbet Révai József elvtársnak küldték.

NEGY ÓRAKOR kezdődött az ankét, de már háromnegyedkor a karzatot sem lehetett helyet kapni.

„Boros János pajtás a Pannonia-utcai iskolából foglalja el helyét az elnökségben!” — Komoly tekintetű, sőtérre nyírt kispajtás veszi jegyzetfüzetét, felmegy az emelvényre, — s megkezdődik a négy órát tartó tanácskozás.

A VERS KÉRDÉSE került „terítékre“ legelőször. Az egyik pajtás, aki inkább érdekesítő, de nevelő hatású regényeket kívánt, felszólalásában csak egy fél mondatban odavetve kijelentette: a pajtások nem igen szeretik a verset. A kijelentés telforralta a hangulatot és Sári Pál pajtás, a Hungária-úti iskola tanulója élesen megválaszolta: „A jó verset szeretik a fiúk is.“ Freller Zsuzsa szerint csak az a baj, hogy költőink még nem írnak komoly, szép verseket a gyerekekről. Az újságokban még sohasem olvasott gyerekekről szóló verset. Csak a képeskönyvekben versikéket.

Egymásután kerülnek napirendre irodalmunk legégetőbb kérdései a pajtások egyszerű, tisztá megfogalmazásában. A sematizmus elleni harc hogy tükröződik beszédükben? Freller Zsuzsa így mondja: „Nem jó az, ha az írók mintaiskoláról írnak. Mert ilyen nincs is.“ Hárs László: „Ezek a pesti gyerekek“ című könyvéről pedig: „Nem tudom miért beszél hozzánk az írópajtás olyan gyerekesen! Mi komoly emberek vagyunk!“

Csetényi Anikó rákosligeti pajtás elmesélte hogy édesanyjával egy regényről vitatkoztak. Édesanyja fölöslegesnek tartotta, hogy az író olyan hosszsan elidőz egy virágskert leírásánál. „En azt mondtam erre, hogy mindenről lehet írni, ami szép és nemes.“

Fehér Klára „Előre-örs pályát választ“ című könyvét is megbírálták a pajtások. „Nagyon jó, de erősen érzik rajta, hogy kitalált.“ Az író nő nyomban felállt: „Iga-

Ilyen meghívókat terveztek és készítettek a pajtások.

zatok van, ez a könyv eléggé felszínes. De úgy készült, hogy több mesterséget akar-
tam bemutatni, ehhez mesét és szereplő-
ket kellett kitalálnom. Ez így persze hely-
telen. „Az Előre-őrs pályát választ” foly-
tatását is megírtam már és átadtam az
Ifjúsági Könyvkiadónak. De most vissza-
kérem, mert még dolgozni akarok rajta, el
akárom kerülni az ilyen hibákat.”

MILYEN KÖNYVEKET szeretnének ol-
vasni a pajtások? Elsősorban saját éle-
tükéről szólót. Olyan gazdag és szép az ő
életük, miért nem dolgozzák fel ezt a szí-
nes, gazdag anyagot az írók? Legszebb ol-
vasmányaik a szovjet ifjúsági könyvek, a
fiatal szovjet hősookról szóló regények.

Mért nem olvashatunk a magyar ifjúság
hőseiről? — vetették fel többen.

Sári Pali így fogalmazta meg a törté-
nelmi irodalom fontosságát: „A történelmi
irodalom megtanít arra, hogy az eddigi ta-

pasztalatok alapján hogyan éljenek az em-
berek tovább.” Sokan a hetedik-es-nyolcadi-
kos pajtások közül új, népszerű irodalom-
történetet kértek a kiadótól.

*

AZ ÚJ IRODALOM nem szakad el az
olvasótól. Ezt szebben talán ki sem lehetne
fejezni, mint a pajtások nagy szereteté-
vel az írók iránt; mikor egy-egy író út-
törő-csapatot kért, ahol vendégként tanul-
mányozhatná a csapat életét, akkor majd
szétszedték. Versengés folyt: melyik csapat
lássa vendégül az írók.

Olyan anket volt ez, ahol nem kellett a
felszólalókat jelentkezésre biztatni. Min-
denki beszélni akart. Mindenki el akarta
mondani a gondolatait, — hiszen saját
ügyéről volt szó. A mi, az új magyar ifjú-
sági irodalom ügyéről.

K. Gy.

Harc a ponyva ellen

Az Ifjúsági Könyvkiadó havonta ket-
szer jelenteti meg a *Fiatalkor Könyv-
tárát*, 64 oldalon, 1.50 Ft-os áron.
A múltban ilyen olcsón csak szenny-
irodalmat kaphatott a kispénzű ol-
vasó. A kapitalista kiadók vagyont
szereztek ponyvafüzeteik profitjából,
amelyekben saját sötét világuk szörny-
történeteivel traktálták az ifjúságot,
a „Billek”, „Fredek” bűnös ügyle-
teivel, detektívek, banditák és úri-
betörők harcával. Az új irodalom, népi
demokráciánk tömegolvasmánya nem
ezzel tölti meg lapjait, hanem becsü-
tes emberek, hősök és utazók, harcok
forradalmárok, bátor úttörők és fiatal
dolgozó lányok izgalmasan érdekes
történetével. Mindegyik könyv más-
más korban, más-más országban ját-
szódik és többek közt ez a nagy vál-
tozatosság indokolja, hogy ifjúságunk
tízezei olyan hamar megkedvelték ezt
a két sorozatot. Az egyik füzet a
monarcho-fasiszták ellen harcoló, hős
görög partizánok történetéből ad né-
hány érdekes részletet, a másik kilenc
évszázaddal ezelőtt játszódik és a kö-
zép-kori Kievet kelti életre. A könyv
hőse *Beke*, aki a német elnyomás alatt
sínylő magyar nép követeként érke-
zik *Kievbé*, az orosz nagyfejedelem ud-
varába, hogy segítséget kérjen a né-
met elnyomók ellen. *Gyikovszkij* füzete,
a „*Szago-Maru*” pusztulása két tenger-
járó hajó harcát írja le és az érdekes

feszítő történetben a tengerek csodála-
tos, számunkra ismeretlen világa eleve-
nedik meg. Jack London izgalmas kis-
regénye *A mexikói* az amerikai forra-
dalmi mozgalmak életét jeleníti meg.
A sorozat füzetei hazafiságra, helyt-
állásra tanítják az olvasót.

Vitányi János Ujuári kaland című ifjúsági
regényének egyik illusztrációja.

Ruzicskay György munkája.